

UPA 2019/179

Ulloq 09-04-2019

Múte Bourup Egede

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at ændre § 6, stk. 3 i Inatsisartutlov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland således, at retstilstanden bliver, at tilladelse kan betragtes som givet, såfremt ansøgeren ikke har modtaget anden meddelelse inden 10 dage efter ansøgningens indgivelse

(Medlemmer af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen og Justus Hansen, Demokraterne)

Inuit Ataqatigiit ønsker indledningsvis at takke landets arbejdere for gennem deres daglige arbejdsindsats sørger for dem selv og deres familier. I er med til at opretholde værdighed her i landet, selv om man i debatter ikke nævner jeres indsats for samfundet, men modsat har arbejdsløshed og mangel på arbejdskraft i centrum.

Gode vilkår for arbejderne betyder også at det med at arbejde også skal være tiltrækkende. Og hvis vi skal benytte lokal arbejdskraft større grad, så er det svært at komme uden om, at arbejderens vilkår skal forbedres markant. Beskæftigelse skal kunne betale sig, og beskæftigelsesfradrag kan være et godt sted at starte som vil sænke beskatningen af arbejderens indkomster og denne bør indføres hurtigt. Inuit Ataqatigiit inviterer til samarbejde for at forbedre arbejderens vilkår.

Her i de seneste år har der været en stor debat om vores udfordringer på arbejdsløshed. Hvis vi er kommet til en situation hvor vi ikke længere har et job, så lad det være det første skridt til en tilbagevenden til arbejdsmarkedet, det første skridt for at tage en uddannelse og dermed bane vej for at være med til at løfte samfundet, i stedet for at være en forhindring eller et problem. For de fleste af os der kan skal ud i arbejdsmarkedet, for at sikre, at vi kan forsørge os selv som individer og som samfund. Ikke mindst for at støtte de personer i samfundet som har behov for støtte.

I takt med at arbejdsløshed vendes til arbejdskraftmangel har der været en del debat om mangel på arbejdskraft. Arbejdsgiverne melder om, at man på de forskellige arbejdspladser mangler op til 1.000 medarbejdere. I Naalakkersuisut § 37 svar til et medlem af Inatsisartut,

kan man læse, at der er 2.000 registrerede ledige, og at halvdelen af dem er arbejdsmarkedsparate. Ligeledes har Naalakkersuisut oplyst, at omkring 1.000 unge ikke er registreret i forskellige offentlige registre, hvilket vil sige, at man ikke ved hvad de mange mennesker i deres bedste alder går rundt og laver. Desuagtet mangler virksomhederne medarbejdere. Mangel på arbejdskraft er nu et af de største forhindringer for vækst. Eksempelvis kan fiskere ikke indhandle hver dag hvis ikke der er ingen medarbejdere er, hvilket betyder at de får mindre indtægter. Det betyder også at vores land mister indtjening.

I sådanne spørgsmål kan man ikke uden videre komme uden om organisationernes udmeldinger. Men i debatterne, lige som i denne debat, kan det være interessant at høre hvad den faglige organisation SIK, mener.

Inuit Ataqatigiit finder det vigtigt at den lokale beskæftigelse bliver prioriteret. For det er vigtigt at vi prioriterer os selv og tager udgangspunkt i at de fleste af os skal være under beskæftigelse og være med til at løfte udviklingen.

For at holde arbejdskraftmangelen på et minimum, kan vi ikke komme uden om, at skulle koordinere anlægsområdet fra centralt hold. Dette fordi at arbejdsgiverne kan planlægge arbejdskraften optimalt og ikke mindst således at flest mulige varige arbejdspladser kan sikres for hjemmehørende personale.

Selv om vi arbejder for at sikre, at flest muligt lokale har beskæftigelse, må vi også indrømme, at vi ikke kan komme uden om, at skulle hente udefrakommende arbejdskraft. Men vi skal have en debat for at finde frem til en balance mellem at skulle forsvare lokal arbejdskraft og på den anden side også at få struktureret udefrakommende arbejdskraft. Vi er tilfredse med, at Naalakkersuisut i deres svarnotat kom ind på ordningen på Færøerne som en mulig inspirationskilde. På Færøerne har man en fleksibel ordning – sådan at der lukkes for import af arbejdskraft når arbejdsløsheden stiger, mens man modsat lukker op for import af arbejdskraft når arbejdsløsheden falder. Dermed sikrer man den færøske arbejdskraft. Ud over det jeg har nævnt, er tiden ikke kommet til at vi overtager ansvar for styring af udefrakommende arbejdskraft?

Vi skal byde udvikling velkommen. Vi skal vende de forhindringer til at blive mere fleksible løsninger. Dette for at sikre, at de lokale familier kan få mad på bordet – hver dag. Hvis vi skal udvikle os, hvad er det så for en udvikling vi ønsker? Ønsker vi at åbne op for tusindvis af udefrakommende arbejdskraft eller skal vi skabe rammer for en udvikling vi kan blive enige om?

Her i de senere år har vi oplevet en økonomisk opsving og der er gang i hjulene hos det private erhvervsliv. Dette skal vi glæde os over. Men selv om der er gang i økonomien, får lav-

og mellemindkomstgruppen ingen glæde af denne fremgang, hvilket vil sige, at de ikke har oplevet forbedringer på deres levevilkår. Arbejdernes levevilkår skal forbedres i tider hvor der er økonomisk fremgang. Fordi at flest mulige arbejdsduelige skal ind i beskæftigelse, og dermed sikre at flest mulige lokale hænder får beskæftigelse. Hvis man mener det man siger om at ville øge ligheden, så er uddeling af gevinst til flest mulige under opgangstider det mest retfærdige man kan gøre. Det skal ikke kun være de få der skal have gavn af opsvinget, men flest mulige borgerne skal opleve fremgang på lønningsposen.

Uden at skulle tilslutte os det nævnte forslag og uden at skulle indstille den til forkastelse, finder vi det mest interessant, og ønsker at indstille, at kommuner samt andre implicerede inddrages i det videre arbejde.

Med disse bemærkninger henviser vi forslaget til nøje behandling i Erhvervs- og Råstofudvalget, hvor vi indstiller at vurderer Naalakkersuisuts ændringsforslag samt forslaget nøje.